

Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand

Inleiding

De modelregeling van de Stichting van de Arbeid vormt voor Fonds 1818 en Het Nutshuis het uitgangspunt. De tekst daarvan is onveranderd gelaten.

De bedoeling van deze regeling is om enerzijds bescherming te bieden aan diegene die een misstand in de organisatie aan de kaak wil stellen, en anderzijds een zorgvuldige procedure te volgen zodat de belangen van de organisatie niet onnodig worden geschaad.

De procedures zijn zorgvuldig vormgegeven en bieden aan beide partijen een dwingend kader voor hun handelen bij het omgaan met een vermoeden van een misstand. De bescherming die deze regeling aan de klokkenluider ('betrokkene') biedt, geldt alleen als deze zich aan de procedure houdt.

Definities

Bij de definities kunnen de volgende voorbeelden of verduidelijkingen worden gegeven.

De *betrokkene* is een medewerker (al dan niet met een contract voor onbepaalde tijd), uitzendkracht, huurder, freelancer, stagiaire of vrijwilliger die voor Fonds 1818 of Het Nutshuis werkzaamheden verricht.

De *externe derde* kan bijvoorbeeld een vakbond zijn, de branchevereniging FIN, de gemeente, de accountant, of de belastingdienst. Dit is geheel afhankelijk van de aard van de te melden misstand. De keuze van de externe derde wordt vooral bepaald door de mogelijkheden die deze heeft de misstand op te (doen) heffen.

De *hoogst verantwoordelijke* is het bestuur van Fonds 1818. In spoedeisende gevallen, zoals bijvoorbeeld bedoeld in artikel 2, 5^e lid, kan de voorzitter van het bestuur van Fonds 1818 alleen als hoogste verantwoordelijke optreden.

De *verantwoordelijke* is de directeur van Fonds 1818 en van Het Nutshuis.

De *leidinggevende* is – gezien de schaal van de organisaties waarover het hier gaat – vaak dezelfde als de *verantwoordelijke*. Slechts het Hoofd Programma's en het Hoofd Facilitair van Het Nutshuis kunnen bij het in werking stellen van deze regeling als leidinggevend worden aangemerkt.

De *vertrouwenspersoon* is de vertrouwenspersoon voor ongewenste intimiteiten die door de werkgever is aangezocht binnen Maetis Ardyn.

De *raadsman* kan een advocaat of notaris zijn, maar ook een geestelijke. Het is iemand met geheimhoudingsplicht. De raadsman kan overigens ook van het vrouwelijk geslacht zijn. De voorzitter van de Ondernemingsraad kan ook optreden als raadsman.

Fonds 1818

Procedure van vaststelling van deze regeling.

De regeling wordt vastgesteld in overeenstemming met de Ondernemingsraad van Fonds 1818. De gedragscode voor medewerkers en bestuursleden van Fonds 1818 wordt in dezelfde vaststellingsprocedure betrokken.

De regeling treedt in werking op de eerste van de maand nadat het bestuur van Fonds 1818 deze heeft vastgesteld en wordt in het personeelshandboek opgenomen.

Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1.

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *betrokkene*: degene die al dan niet in dienst werkzaam is ten behoeve van de werkgever;
- *externe derde*: een externe derde als bedoeld in artikel 6 lid 1;
- *raadsman*: degene als bedoeld in artikel 4;
- *de hoogst verantwoordelijke*: degene die alleen of samen met anderen rechtstreeks de hoogste zeggenschap heeft bij de leiding van de organisatie van de werkgever;
- *verantwoordelijke*: leidinggevende die direct of indirect zeggenschap heeft over het onderdeel van de organisatie waar betrokkene werkzaam is en/of waarop een vermoeden van een misstand betrekking heeft;
- *de leidinggevende*: degene die direct leiding geeft aan betrokkene;
- *de vertrouwenspersoon*: degene die is aangewezen om als zodanig voor de organisatie van de werkgever te fungeren;
- *een vermoeden van een misstand*: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden met betrekking tot de organisatie waar betrokkene werkzaam is en waarbij een maatschappelijk belang in het geding is, in verband met:
 - a. een (dreigend) strafbaar feit;
 - b. een (dreigende) schending van regels;
 - c. een gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - d. een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
 - e. een (dreigende) verspilling van overheidsgeld;of
 - f. (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten.

Hoofdstuk 2. Interne procedure

Artikel 2. Interne melding aan leidinggevende, verantwoordelijke en/of vertrouwenspersoon

1. Tenzij sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in artikel 5 lid 2, meldt betrokkene een vermoeden van een misstand intern bij zijn leidinggevende of indien hij melding aan zijn leidinggevende niet wenselijk acht bij een verantwoordelijke of indien hij melding aan een verantwoordelijke niet wenselijk acht bij de vertrouwenspersoon. Melding aan de vertrouwenspersoon kan ook plaatsvinden naast de melding aan zijn leidinggevende of aan een verantwoordelijke.
2. De leidinggevende of de verantwoordelijke legt de melding, met de datum waarop deze ontvangen is, desgevraagd schriftelijk vast en laat die vastlegging voor akkoordtekenen door betrokkene, die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt. De leidinggevende of de verantwoordelijke draagt er zorg voor dat de hoogst verantwoordelijke onverwijld op de hoogte wordt gesteld van een gemeld vermoeden van een misstand en van de datum waarop de melding ontvangen is en dat de hoogst verantwoordelijke een afschrift van de vastlegging ontvangt. Indien betrokkene het vermoeden bij de vertrouwenspersoon heeft gemeld, brengt

deze eveneens de hoogst verantwoordelijke op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met betrokkene overeengekomen wijze en tijdstip.

3. Onverwijld wordt een onderzoek naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand gestart.
4. De hoogst verantwoordelijke stuurt een ontvangstbevestiging aan betrokkene die een vermoeden van een misstand heeft gemeld. In de ontvangstbevestiging wordt gerefereerd aan de oorspronkelijke melding. Dit geldt ook indien betrokkene het vermoeden niet heeft gemeld aan zijn leidinggevende of een verantwoordelijke maar aan een vertrouwenspersoon.
5. De hoogst verantwoordelijke beoordeelt of een externe derde als bedoeld in artikel 6 lid 1 van de interne melding van een vermoeden van een misstand op de hoogte moet worden gebracht.

Artikel 3. Standpunt

1. Binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de interne melding wordt betrokkene door of namens de hoogst verantwoordelijke schriftelijk op de hoogte gebracht van een inhoudelijk standpunt omtrent het gemeld vermoeden van een misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid.
2. Indien het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, wordt betrokkene door of namens de hoogst verantwoordelijke hiervan in kennis gesteld en wordt aangegeven binnen welke termijn hij een standpunt tegemoet kan zien.

Artikel 4. Raadsman

1. Betrokkene kan een vermoeden van een misstand melden bij een raadsman om hem in vertrouwen om raad te vragen.
2. Als raadsman kan fungeren iedere persoon, die het vertrouwen van betrokkene geniet en op wie een geheimhoudingsplicht rust.

Hoofdstuk 3. Melding aan een externe derde

Artikel 5.

1. Betrokkene kan het vermoeden van een misstand melden bij een externe derde als bedoeld in artikel 6 lid 1, met inachtneming van het in artikel 6 bepaalde, indien:
 - a. hij het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 3;
 - b. hij geen standpunt heeft ontvangen binnen de vereiste termijn, bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 3;
 - c. de termijn, bedoeld in het tweede lid van artikel 3, gelet op alle omstandigheden onredelijk lang is en betrokkene hiertegen bezwaar heeft gemaakt bij de hoogst verantwoordelijke, of
 - d. sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in het volgende lid.
2. Een uitzonderingsgrond als bedoeld in het vorige lid onder d. doet zich voor, indien sprake is van:
 - a. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;

- b. een situatie waarin betrokkene in redelijkheid kan vrezen voortegenmaatregelen als gevolg van een interne melding;
- c. een duidelijke dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
- d. een eerdere interne melding conform de procedure van in wezen dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
- e. een wettelijke plicht of bevoegdheid tot direct extern melden.

Artikel 6.

1. Externe derde in de zin van deze regeling is iedere organisatie of vertegenwoordig ervan een organisatie, niet zijnde de vertrouwenspersoon of een raadsman, aan wie betrokkene een vermoeden van een misstand meldt, omdat dat naar zijn redelijk oordeel van een zodanig groot maatschappelijk belang is dat dat belang in de concrete omstandigheden van het geval zwaarder moet wegen dan het belang van de werkgever bij geheimhouding, en die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand op te kunnen heffen of doen heffen.
2. Met inachtneming van het in lid 3 bepaalde, kan betrokkene bij een externe derde als bedoeld in het vorige lid een vermoeden van een misstand melden, indien sprake is van één van de in artikel 5 genoemde gevallen.
3. De melding vindt plaats aan de externe derde die daarvoor naar het redelijke oordeel van betrokkene gelet op de omstandigheden van het geval het meest in aanmerking komt, waarbij betrokkene enerzijds rekening houdt met de effectiviteit waarmee die derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van de werkgever bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen, voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand.
4. Naarmate de mogelijkheid van schade voor de werkgever als gevolg van de melding bij een externe derde groter wordt, dient het vermoeden van een misstand bij betrokkene, die bij een externe derde meldt, sterker te zijn.

Hoofdstuk 4. Rechtsbescherming

Artikel 7.

1. Betrokkene die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling een vermoeden van een misstand heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld als gevolg van het melden.
2. Een raadsman als bedoeld in artikel 4 of een vertrouwenspersoon als bedoeld in artikel 1, die in dienst van de werkgever is, wordt op geen enkele wijze benadeeld als gevolg van het fungeren als zodanig krachtens deze regeling.

Hoofdstuk 5. Inwerkingtreding

Artikel 8.

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2012.